

Konflikt

8 Proti bolševikům na souši i na vodě

Roku 1918 vyhráli legionáři na Bajkalském jezeře patrně jedinou námořní bitvu v českých dějinách

Historická detektivka

12 Došel krysař z Hameln na Moravu?

Starodávná pověst se možná dočkala překvapivého rozuzlení v podobě lokátora z dob kolonizace českých zemí německými osadníky

Historická perlička

17 Kantoři v ohrožení

V 18. a 19. století se učitelé zdaleka netěšili takové úctě jako dnes. Museli se doprošovat o jídlo a hrozilo jim i fyzické napadení při vyučování

Klenoty Koruny české

18 Ochránce jantarové stezky

Spanilá zřícenina Starého Jičína v Moravské bráně připomíná lepší časy tohoto hradu, kdy se o něj starali páni z Kravař či Žerotínové

Označení československých legií působících v Rusku v době první světové války (str. 8)

Jak se žilo

20 Barevný středověk

Čím víc špíny, šedi a neomítnutých zdí, tím víc vypadají věci „středověce“? Zažitá představa však není správná, přinejmenším ve šlechtických vrstvách

Oživlá historie

24 Čím naši předci svítili?

Dlouhé zimní noci mohly za starých časů prosvítit lucerny, svíčky či louče. Přinášíme také návod na výrobu jednoduché pochodně

Rozhovor

26 Nejstarší příběhy Čechů

Medievalista Robert Antonín vypráví o životě a motivaci kronikářů a také o tom, proč psali dějiny po svém

Prameny

32 Od Kristiána na Zbraslav

Přehled nejdůležitějších kronik a letopisů, které vznikly na našem území od 12. do počátku 14. století

Politika

34 Hovoří Moskva

V době protektorátu poslouchali lidé zakázaný zahraniční rozhlas nejen z Londýna, ale i od budoucích komunistických vůdců z Moskvy

Češi za hranicemi

36 Smutný osud Českého koutku

V dnes polském Kladsku žila ještě během druhé světové války početná komunita Čechů, kteří si po staletí udržovali svůj jazyk i kulturu. Proč z ní téměř nic nezbylo?

Středověký vzdělanec vyučuje žáky podle Kodexu Manesse z počátku 14. století. Z řad vzdělanců pocházeli i čeští kronikáři (str. 26)

▶ **Lazebnice v průsvitné košilce z Bible Václava IV. Tyto ženy často poskytovaly i sexuální služby (str. 58)**

Osobnost

40 **Tvůrce rodové slávy**

Karel z Lichtenštejna proslul jako přísný katolík, který se obohatil na pobělohorských konfiskacích. Proč se odklonil od evangelické víry svých předků?

Artefakt

46 **Poklad „na vývoz“**

Relikviář sv. Maura je druhou nejcennější památkou u nás hned po korunovačních klenotech, ale s českými dějinami má málo společného

Umění

48 **Kacíř na oltáři**

Z husitského umění se zachovalo jen málo, a proto je oltářní obraz s mistrem Janem Husem ve společnosti sv. Vojtěcha vzácnou relikvií

Na pranýři

50 **Srbský zápas profesora Masaryka**

V roce 1909 bylo třiapadesát rakouských Srbů obviněno z velezrady. Zásahu na odhalení zmanipulovaného procesu měl Tomáš Garrigue Masaryk

Náboženství

54 **Jak se dělá panteon**

Ne že by neexistovaly žádné záznamy o slovanských bozích, ale obrozenci 19. století cítili potřebu je „romanticky“ doplnit, protože byly příliš kusé

Historická perlička

57 **Záhadné řady kamenů**

Podivně pravidelné řady obrovských balvanů vyskládané nedaleko Kounova možná sloužily jako pravěká observatoř

Ženy v historii

58 **Od promiskuity k frigiditě**

Při sledování sexuálního chování od pravěku po středověk se posuneme od pravěkého kultu plodnosti až k přísnému pohledu katolické církve

Obrazem

62 **Jak zapadnout v protektorátu**

Výsadcáři, kteří přiletěli z Londýna podpořit český odboj, museli řešit také nenápadnost svých oděvů, které musely plně odpovídat místní módě

Archeologie

66 **Od pohanství k svěcené půdě**

Starí Slované pohřbívali především zehem, který měl vrátit duši k předkům, ale pohřbívání do země nesouviselo jen s příchodem křesťanství

+ Toulky českou minulostí

Osoba Petra Voka z Rožmberka je u nás známá především díky filmovým komediím.

Ve skutečnosti je však představa nezodpovědného a smyslného boháče vzdálená realitě. Petr

Vok určitě rád hodoval a pil, ale prokázal se také jako intelektuál a zodpovědný hospodář, který dokázal konsolidovat rožmberské panství navzdory zděděným dluhům.

70 **Poslední z Rožmberků**

74 **Svým vlastním pánem**

78 **Podzim pana Voka**

Pohřební štít Petra Voka z Rožmberka (str. 70)